# ZTROSKOTÁNÍ NA CESTĚ DO ŘÍMA

Původ materiálu
Chlápek Petr
Pořadí v lekci
34

1. KLÍČOVÉ POJMY, DOBOVÉ A TEXTOVÉ SOUVISLOSTI

**- cesta** – Lukáš zde podává brilantní cestopisné vyprávění, které však v „druhém plánu“ vyjadřuje cestu Božího zjevení v Ježíši Kristu. Příběh líčící cestu do Říma je nepochybně založen na faktu Pavlova věznění v Římě, ale cesta sama se stává obrazem cesty křesťanů a církve. Děje se na Boží příkaz (Sk 23,11). Cesta je spojena s nebezpečím smrti (27,20; 28,4) a ohrožením duše (*psýché* – Sk 27,10), jež představují mořské vlny. Pavel je však i jako vězeň pánem situace. Třikrát během cesty, v situaci ohrožení, hovoří a to, co říká, je zaslíbením a ujištěním o spáse (Sk 27,22-34) i varováním (27,10.21)

**- neukázalo se ani slunce ani hvězdy**- podle nich se v antice řídila plavba; **čas postu** – začátek října (a tedy zimního období)

**- Neztrácejte naději** - tato slova jsou v textu klíčová a jsou odrazem povzbuzení, *„Neboj se“,* které Pavel slyšel ve snu (27,24) a která signalizují Boží přítomnost (sr Lk 2,10)

Třetí Pavlova řeč je úzce spojena se stolováním a**lámáním chleba.** Pavel napomíná své spolucestující, aby kvůli své záchraně pojedli (27,33-34). Potom vezme chléb, vzdává díky, láme jej a podává. Líčení záměrně evokuje dění při večeři Páně (eucharistii). A neláme se tu jen chléb; tím děním se „láme“ i beznadějná situace – *všichni nabudou dobré mysli*, ze sevření smrti vzhlížejí s nadějí k záchraně.

Pavel, původně ochraňovaný římskou posádkou před fanatismem a zákeřností davu (sr 21,30nn; 22,22nn), se během cesty do Říma (kam se odvolal k císaři) stává zdrojem záchrany i pro své římské průvodce. Na moři a zvláště za bouře si starověký člověk připadal naprosto vydaný nepřátelským živlům, božstvům a silám, pasoucím po jeho životě. Zbývá jen strach a panika. Není místo pro solidaritu, ohled na druhé (viz lodníci, pokoušející se o útěk 27,30). A tady, kde jsou v koncích představitelé jinak fungujících institucí (vojáci) a znalci poměrů (námořníci), zaznívá najednou nadějné slovo svědků evangelia.

**- důstojník Julius** - už tím, že v celém příběhu je jako jediný (vedle Pavla) jmenován, se naznačuje, že jeho jednání stojí za zapamatování. Na začátku je zmíněno, že *„zacházel s Pavlem laskavě“* (27,3). Dále se o něm dozvídáme,*že „věřil více kormidelníkovi a majiteli lodi*

*než tomu, co říkal Pavel“* (27,11) – což není divu, vzhledem k tomu, v jakém postavení (vězně) se Pavel nacházel. A na závěr příběhu o něm slyšíme, že to byl právě on, kdo zakázal pobít vězně (právě kvůli Pavlovi 27,43)). – Lukáš tím naznačuje, že i v tomto (ne bezchybném) člověku se potkáváme s Božím jednáním. A staví tím hráz představám, že jen křesťané mají „copyright“ na správné, lidské, etické, slušné jednání. To také patří do lukášovského konceptu dějin spásy: správně jednající pohané (srv. Kornélius Sk 10; žalářník Sk 16,25nn).

2. ÚSKALÍ TEXTU

Pro mladší děti příběh příliš „netheologizujte“, je krásný a strhující sám o sobě. Stačí dobře „dramaticky“ jej převyprávět jako příběh dobrodružství v Božích službách.

Starším dětem můžete zmínit, že celým podáním Pavlovy plavby do Říma odkazuje Lukáš zároveň k poslední naději křesťanova života v bouři tohoto světa a k Bohem darované záchraně na druhém břehu.

Není nutné příliš se věnovat „zázračným“ momentům příběhu na úkor Pavlovy věrnosti vlastnímu úkolu. Pavel nebyl vševědoucí, netušil, že to s ním dobře dopadne. Ale víc než s nepříznivými a hrozivými okolnostmi počítal s vysvobozující Kristovou mocí. Pavel ze sebe nedělá „Božího frajera“, který má vždycky pravdu. Se svou zvěstí vystoupí vlastně až tehdy, když jsou lidé se svým uměním a navyklými způsoby zvládání krizových situací v koncích. Není to však návod pro „běžné“ křesťanské zvěstování. Evangelium nemá znít pouze tehdy, když lidem tzv. „teče do bot“. Ale samozřejmě, že má znít i tehdy: a právě v krizi uprostranit důvěře, pokoji, obnovení lidskosti.

3. METODICKÉ POKYNY k pracovnímu listu:

Lodičku na vlnách si můžete vyrobit sami předem a použít ji pro vyprávění. Totéž můžete udělat společně s dětmi. Nejdřív si lodičku omalují a vystřihnou podle návodu a při vyprávění potom budou spolu s vámi „hrát“. Lodičku – tentokrát už bude jasné, že s Pavlem – si mohou děti vyrobit také po vyprávění.

4. POMŮCKY:

Mapa – cesty apoštola Pavla; zvláště se staršími dětmi by bylo vhodné vykládat příběh a zároveň jednotlivá místa názorně ukazovat (pěkně udělaná je např. v Atlas zur Bibel.

Wuppertal 1980; nebo Hájkova Biblická dějeprava)

S malými dětmi, pro které je vystřihování pracovního listu příliš pracné, můžete skládat lodičky z novinového papíru. V případě, že budete mít k dispozici bazének na farské zahradě, můžete je pouštět a sledovat, čí lodička nejdéle odolá potopení

5. MOTIVAČNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU

a) pro mladší školní věk

Cestovali jste už někdy lodí po moři? Kam? Užívali jste si plavbu, nebo jste měli obavy, či dokonce mořskou nemoc? - Zatímco pro nás v Čechách je plavba lodí stále něčím mimořádným, v dobách apoštola Pavla a v místech, kde se pohyboval, patřila plavba po moři k poměrně běžnému způsobu dopravy. Však taky začátek toho dnešního vyprávění, o Pavlově cestě do Itálie, by se nám mohl jevit, jako že jde o nějaký obyčejný výlet – kdybychom nevěděli, jak to bylo s Pavlem předtím, že byl vlastně vězněn a po moři se měl plavit do Říma k císařskému soudu.

b) pro střední a starší školní věk

Stalo se vám někdy, že jste se chystali na cestu a situace se pak vyvinula úplně jinak, než jak bylo původně promyšleno a naplánováno? - Tak podobně tomu bylo s Pavlovou cestou k soudu do Říma, kam se měl dostat právě plavbou po moři. Z poměrně běžné cestovní záležitosti se vyvinula dobrodružná, dramatická cesta, která dopadla jinak, než by kdokoli předpokládal...

c) pro Teofila

Teofil může přijít za Pavlem s následující otázkou: „Lukáši, vím, že apoštol Pavel napsal dopisy (epištoly) řadě sborů, které sám založil, nebo kde působil. Vím, že mezi nimi je i dopis Římanům. Byl ale Pavel skutečně někdy v Římě, nebo se tam aspoň chystal?“ - Na to může Lukáš zareagovat: „Chystal, chystal, ale proběhlo to poněkud jinak, než si to možná původně představoval. Vylíčím ti to, a připrav se na to, že to bude hodně napínavé...

6. OSNOVY VYPRÁVĚNÍ

a) pro mladší školní věk

I.Motivace

II. Pavel, spolu s dalšími vězni a s vojenskou ostrahou, nastupuje plavbu do Říma

III. Poklidná plavba se mění v nebezpečné dobrodružství

IV. Lodníci neuposlechnou Pavlovo varování a loď je zmítána bouří u ostrova Kréta

V. V beznadějné situaci Pavel zvěstuje naději a povzbuzuje k důvěře v Boha

VI. Díky Pavlovi je odhalena lest lodníků; záchranný člun odplouvá prázdný, ale záchrana přichází odjinud

VII. Pavel dobrořečí Bohu, láme chléb a všichni nabývají dobré mysli

VIII. Ztroskotání u Malty je záchranou pro všechny – na přímluvu důstojníka Julia i pro vězně

b) pro střední a starší

I.Motivace

II. Naplánovaná plavba se mění v neplánované dobrodružství

III. Pavel varuje před riziky opožděné plavby

IV. Lidská svévole ohrožuje životy, ale neohrozí Boží vůli – Boží záměr s Pavlem

V. Doprostřed beznaděje přináší Pavel Boží slovo...

VI. Důstojník důvěřuje víc Pavlovi než lodníkům a zmaří jejich plán na útěk

VII. Pavel dobrořečí Bohu a láme chléb jako znamení a předzvěst záchrany pro všechny

VIII. Ztroskotání u Malty neznamená konec, ale dar života a novou etapu cesty Božího díla

1. pro Teofila

Pokud použijete „teofilovskou“ motivaci, můžete nechat vyprávět Lukáše jako přímého účastníka celé plavby

VYPRÁVĚNÍ

PRO MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Zažili jste už někdy velkou bouřku? Fouká vítr, blýská se, burácí hromy. Bouřka je nebezpečná, může se nám něco stát. Nejlepší je, když je člověk schovaný doma, v bezpečí a nějak tu bouřku přečká.

Jenže ne každý je za bouřky doma. Jednou potkala bouřka i apoštola Pavla. Nemohl se schovat ani domů ani k nikomu jinému. Víte proč? Byl totiž zrovna na lodi, plavil se po moři. Na moři bývají bouřky hrozně silné. Vítr rozhoupá vodu, jsou obrovské vlny, loď se zmítá ze strany na stranu. Voda stříká do lodě. Bouřka na moři může trvat dlouho. Ve dne není vidět slunce a v noci hvězdy. Námořníci pak ani nevědí, kam plují. Může se stát, že narazí na skálu nebo že najedou na mělčinu.

Pavel je teď na lodi se spoustou dalších lidí, všichni mají strach. Námořníci i vězňové. Pavel je taky vězeň. Je na cestě k římskému císaři.

Pavel je vězněm na lodi, kterou potkala strašná bouře. To nevypadá dobře, viďte. Ale Pán Bůh může i takovou situaci proměnit. Že by třeba dal Pavlovi moc, aby bouři utišil, jako tehdy Ježíš? Ne, Pán Bůh poslal k Pavlovi anděla. A ten mu dal zaslíbení, že se Pavlovi, ani nikomu jinému nic nestane, jen loď, že to asi nevydrží. A tak Pavel řekl ostatním: Nebojte se! Bůh, kterému věřím, mi slíbil, že nás všechny zachrání!

A pak apoštol Pavel řekl námořníkům, aby se všichni pořádně najedli. Vzal chléb, poděkoval Bohu a začal jej rozdělovat ostatním. Nedělal tohle taky Pán Ježíš? A neděláme my u Večeře Páně něco podobného?

A najednou se všichni uklidnili, už se tolik nebáli. A navíc, měli víc síly.

Zanedlouho se dostali ke břehům nějakého ostrova. Loď se zabořila na mělčině. Nemohla jet dál. A tak se všichni plavili ke břehu, kdo jak uměl. Někdo plaval, jiný se chytl prkna či trámu z lodi a snažil se dostat na břeh. To určitě nebylo lehké. Moře v tu roční dobu bývá ještě hodně studené a rozbouřené. Ale představte si – zachránili se úplně všichni! Přesně, jak Pán Bůh Pavlovi slíbil.

Tak se apoštol Pavel dostal na ostrov Malta. Tam se o celou posádku lodi dobře postarali. A Pavel ještě mohl lidem vyprávět o Pánu Bohu. O Bohu, který i hrozně špatnou situaci dovede proměnit ve velké požehnání!

Aktivita:

Snažíme se dostat na břeh: Postavíme větší děti do řady a vybereme nejmenší, které si předáváme, aby se dostalo z jedné strany na druhou.

PRO STARŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

I. CESTOVÁNÍ DO ŘÍMA

Ještě i dnes se ozve pořekadlo, že všechny cesty vedou do Říma. A bylo to skutečně tak. Řím bylo hlavní město, ve kterém i tehdy žilo neuvěřitelně mnoho lidí. To město bylo obrovské, nádherné, ale tím pádem i hodně hladové. Město potřebovalo tolik potravin, že na jeho zásobování sama Itálie nestačila. Aby byli nasyceni všichni ti lidé v Římě, bylo tam potřeba pravidelně dopravovat hory jídla a pití, a to ze zemí, které si Římané podmanili.

Tak jako dnes, i tenkrát bylo nejlevnější dopravovat velké náklady lodí. Trvalo to sice strašně dlouho, často i celé týdny, ale pořád to bylo po Středozemním moři rychlejší, než kdybyste jeli na nejrychlejším koni po souši. Lodní doprava byla nejvýhodnější. Většina lodí byla stavěna pro dopravu zboží. Když chtěli někam jet lidé, museli se většinou spokojit s lodí nákladní. Nebylo tam žádné pohodlí, ale cestovalo tak mnoho lidí, protože to bylo nejlevnější. Takovou loď si vyhlédl i důstojník, který měl za úkol dopravit do Říma oddíl vojáků a několik vězňů, mezi nimi i apoštola Pavla. Byla to určitě obrovská loď, když se na ni kromě nákladu vešlo ještě 276 lidí. Ale stejně tam museli být pěkně natlačeni! (Zkusme si představit, kolik místa zabereme my, kteří sedíme dnes v nedělce, nebo dospělí v kostele a kolik místa bychom jenom na sezení potřebovali, kdyby nás bylo 276.)

II. PLAVBA PODÉL PEVNINY

Pavel už procestoval skoro celý tehdy známý svět. Viděl a znal města jako Efez, Korint, Athény, a zbývalo jediné místo - Řím. Pavel však nebyl turista, který si jezdí prohlížet památky. Šlo mu o to, aby všude – a nakonec i v samém Římě a na samotném císařově dvoře – uslyšeli o Ježíši a aby byli proměněni, tak jako byl proměněn i on sám. Věděl jakou moc má

evangelium. Chtěl, aby to věděl i sám císař! Proto se k němu odvolal, proto teď jede do Říma.

Velitel oddílu, který měl Pavla a ostatní dopravit do Říma, se jmenoval Julius. Patřil k „císařskému praporu“, k elitní jednotce, která měla za úkol ochraňovat samotného císaře. Byli to nejlepší vojáci v celém Římě. A tu nastala zajímavá situace. Julius brzo poznal, že Pavel není žádný zločinec, a proto se k němu nechoval nijak drsně, i když by mohl. Když třeba dopluli do přístavu, kde měl apoštol přátele, dokonce mu dovolil za nimi do města zajít. (Loď plula podél pobřeží, od přístavu k přístavu; můžeme si na mapě ukázat, kudy pluli - Cesarea, Sidón, Kilíkie a Pamfýlie až Myra; tam první loď končila a oni přestoupili na druhou loď, která už směřovala přímo k Římu.) Pavel Juliovu důvěru nikdy nezklamal, vždycky se včas vrátil na loď. Tak se dá říct, že i nepříjemné vězeňské putování nakonec posloužilo k tomu, aby se Pavel ještě jednou setkal s bratry a sestrami ve sborech. Nepříznivý vítr Pavlovi umožnil, aby také aspoň z dálky zahlédl své rodné město Tarsus. (Umíte si představit, že byste se jednou už třeba domů nikdy nevrátili?)

## III. PLAVBA NA KRÉTU, PAVLOVO PROROCKÉ VAROVÁNÍ

První lodí se dostali do Myry, to je ještě v Malé Asii. Tam našel Julius jinou loď, která vezla obilí a směřovala přímo do Itálie. Cesta nebyla snadná, vítr měli proti sobě. Loď se nejprve držela blízko maloasijského pobřeží, pluli od přístavu k přístavu. To bylo celkem bezpečné. Ale když potom zamířili k ostrovu Kréta, to už se museli vydat na širé moře, a to už bylo velmi riskantní. Přece jen se tam však dostali. Zakotvili v prvním krétském přístavu a tam se rozhodovali, co dál.

Důstojník Julius chtěl co nejdřív v plavbě pokračovat; cesta trvala mnohem déle, než se předpokládalo. Už dávno měl vězně předat v Římě! Byla však už pokročilá doba, začínala zima, a to je plavba velmi nebezpečná (je to jako létat v turbulencích).

Tehdy se rozhodl něco říci i apoštol Pavel:"*Myslím, že bychom se neměli vydávat na další cestu, protože to bude velmi nebezpečné, pro naše životy, náklad i loď. Měli bychom zůstat v tomto přístavu.*" Bylo to prorocké slovo, oni však rozhodli podle svého. Důstojník chtěl pokračovat. Promluvil s majitelem lodi a s kormidelníkem. Nakonec se dohodli, že tedy upustí od úmyslu dojet až do Říma, ale přece jen vypadnou z této díry a doplují aspoň do dalšího a většího přístavu na Krétě, kde by mohli pohodlněji přezimovat. To se zdálo být celkem bezpečné. Budou-li se držet blízko pobřeží, nemělo by se jim nic stát. Vál zrovna příznivý jižní vítr, a tak zvedli kotvy.

## IV. NA ŠIRÉM MOŘI, PAVLOVO PROROCKÉ POVZBUZENÍ

Ale stalo se, co Pavel předpověděl. Ze začátku se zdálo být vše v pohodě, ale po pár hodinách se přihnal prudký vítr, který hnal loď pryč od pevniny na širé moře. Bouře byla tak mocná, že se obrovská loď proměnila v malý drobek na vlnách. Loď vylétala do několikametrové výšky po vlnách, aby se ihned zase propadala do hlubin, ze kterých šla hrůza! Vítr ohýbal stěžně, takže museli stáhnout plachty a nechat se jen tak hnát větrem. Tak to trvalo mnoho dní. Začali vyhazovat všechno, co bylo těžké, jen aby se loď nepotopila. V moři skončil postupně i náklad s obilím a olejem. V takových chvílích strachu a hrůzy se zapomíná na jídlo a na pití. Lidé postupně slábnou a vyčerpáním mohou i umřít (pitný režim!).

V takových situacích, kdy hrozí bezprostředně nebezpečí smrti, lidé nejednou všecko vzdávají. Rezignují, složí ruce v klín, ať už to s nimi dopadne tak nebo tak. Ale právě tehdy je důležité, aby tu byl někdo, kdo řekne, co je potřeba udělat. A právě tak se tam na té lodi zachoval Pavel. Byl si jist, že nakonec všechny ty hrůzy přežijí, už kvůli němu: Pán Ježíš mu přece řekl: Budeš o mně svědčit v Římě. Přes to všechno, jak beznadějně to s nimi vypadá, oni se tam jistě dostanou. Tehdy se Pavel opět rozhodl jednat. Využil chvíle, kdy se vítr trochu utišil, a promluvil k nim: "*Měli jste mě poslechnout a neopouštět Krétu, a mohli jste si ušetřit toto nebezpečí a škodu. Ale teď vás vyzývám,  abyste nikdo neztráceli naději. Bůh mi poslal anděla, který řekl, že všichni, kdo jsou se mnou, přežijí, a že i já se před císaře nakonec dostanu. Chci vám říct, že já svému Bohu věřím! Buďte i vy dobré mysl! Dostaneme se k nějakém ostrovu.*" Pavel to řekl s prorockou autoritou a lidé mu uvěřili. Těmito slovy důvěry a odvahy jim Pavel přinesl záchranu od Boha. Když člověk věří, přežije i věci, které by bez víry vzdal a zahynul by. O svou naději se máme umět podělit, to je přání našeho Pána Ježíše.

## V. PAVEL CHRÁNÍ SLABÉ OVCE JAKO PASTÝŘ

Jedné noci, to byli na moři už čtrnáct dní, měli lodníci dojem, že je nablízku nějaká země. Měřili hloubku, olovnice dosáhla na dno. O chvíli později to zopakovali, hloubka byla ještě menší. To bylo neklamné znamení, že jsou blízko nějaké pevniny. Hrozilo ztroskotání. Báli se, aby nenajeli na nějaká skaliska, proto spustili ze zádi čtyři kotvy. Tu Pavel zahlédl, jak si námořníci připravují záchranný člun a chtějí opustit loď. Prý chtějí spustit další kotvy. Pavel poznal, že je to výmluva. Co bude s ostatními bez kormidelníka a velení?  Nemeškal a oznámil to Juliovi. „ *Jestli je necháš odplout, nebude zachráněn nikdo!*" Julius jej tentokrát poslechl a nechal odseknout lana člunu, a tak námořníci zůstali na lodi. Ovšem záchranný člun byl pryč.

Když se začalo rozednívat, vybídl Pavel všecky, aby pojedli. *„Nebojte se, všichni se zachráníme, ani jeden z nás nepřijde o život. Teď však je potřeba, abyste se posilnili. Už*

*čtrnáct dní jste pořádně nejedli.“* Pak vzal chléb, přede všemi poděkoval Bohu, lámal chléb a rozdával ostatním, jako to dělal Ježíš při své poslední večeři. Lidé přijali pokrm, byli dobré mysli a pak udělali ještě poslední věc pro záchranu: vyhodili zbytek nákladu do moře.

Najednou se zvedla mlha a viděli před sebou nějakou zemi v dálce. Odsekli kotvy, které je drželi na místě, vytáhli konečně plachty a jeli přímo ke břehu. Loď najela předkem na mělčinu a uvízla tam. A pak se pod náporem větru začala pomalu ale jistě lámat. Všichni ji museli opustit, ale to už byli tak blízko břehu, že se každý mohl dostat na břeh, buď tam doplaval, nebo se chytil nějakého trámu z lodi.

V té chvíli se však v nebezpečí smrti octli všichni vězňové. Hrozilo, že až se dostanou na břeh, uprchnou a už je nikdo nechytí. V takovém případě bylo nařízeno vězně zabít a vojáci se k tomu už chystali. Julius to však nedovolil, i když tím porušil dané nařízení. Chtěl zachránit Pavla, kterého si moc vážil (a nejen proto, že jim všem vlastně zachránil život). Tak se všichni dostali na břeh živí a zdraví.

## VI. PAVEL SE PŘED CÍSAŘE PŘECE DOSTANE

To vše se stalo, když jel apoštol do Říma, aby tam jako Kristův svědek stanul před samým císařem. Dnešní vyprávění ukazuje, kolik překážek se mu stále stavělo do cesty: vítr, který vál opačným směrem, než chtěli jet; nerozumné rozhodnutí námořníků vydat se na cestu v zimě, rozbouřené moře, neschopnost námořníků zvládnout situaci na lodi, jejich plánovaný útěk z lodi, a nakonec i přímé ohrožení Pavlova života, kdyby vojáci jednali podle svých předpisů. Jako by se proti Pavlově cestě k císaři spojily všecky zlé mocnosti. A přece se nikomu a ničemu nepodařilo zmařit cestu evangelia k římskému císaři. I když se peklo vztekalo sebevíc, nedokázala tomu zabránit. Evangelium je mocnější.

## MODLITBA

*Pane Ježíši Kriste, děkujeme za tvé Slovo i za všecky lidí, kteří je nesou druhým lidem. Děkujeme i za ty, kteří je přinesli nám: za své rodiče, za přátele ve sboru a v církvi i za všecky ostatní. Mnoho překážek se staví do cesty tvému evangeliu, ale ty jsi mocnější. Veď nás, abychom ti byli vždycky věrní, abychom se za tebe nestyděli a vždycky ti důvěřovali. Dej nám žít pokojně i radostně. Amen.*

7. PODNĚTY PRO ROZHOVOR

- Vzpomenete si, kde jinde v Bibli se vypráví o bouři na moři? (Jonáš, Mk 4,35-40)- Viděli jste film „Titanic“? Kdy se stala tato tragická událost a jak se při ní chovali věřící lidé?

- V jakých situacích si dnes lidé připadají naprosto bezmocní?

**Hry a pomůcky pro přiblížení příběhu:**

**1. Zkusit vypočítat, jak velká loď** by pojala tolik lidí, kolik je jich v příběhu popsáno. Jak na to přijdeme? Zná někdo vzoreček? Kolik místa potřebuje člověk na to, aby se cítil pohodlně? A k čemu by se dala taková loď přirovnat? Pak ten rozměr ale upravit s poukazem na to, že to byli vězni, a ti nemají na svůj životní prostor žádné právo. Co je to za vězně a co s nimi nejspíš v Římě bude (otroci, popravení, v dolech, ...)?

**2. Dovést lodě do přístavu** – Náročnější na čas a přípravu. Na hladké ploše stolu nakreslit fixou na tabule velký záliv, který má své ústí a svůj cíl (jako v příběhu, když se potácejí od břehu ke břehu, až dorazí do bezpečného přístavu). Pak nechte děti, aby ve dvou či více soutěžících skupinách vyrobily z papíru svou plachetnici (stačí, když jí bude jen vzdáleně připomínat), kterou si popíší a vybarví (každá loď musí mít přece svůj název, na kterém často také záleží ne?:-). Pak se určí za skupinu jeden, který ji povede jako kormidelník. Ten bude foukat. Ještě na hrací ploše vyznačte nějaké komplikované zóny (např. silné boční větry = ostatní mohou z dálky foukat jedním směrem, který je jiný, než potřebuje soutěžní loď; silná mlha = ten, kdo fouká do soutěžní lodě, má zavázané oči, dokud se z mlhy nevyjede...atd.). Kormidelník se snaží foukáním dovést svou loď do správného přístavu.

Varianta A): Dovést svou loď z ústí zálivu do přístavu (např. Krásné přístavy) na čas po jedné.

Varianta B): Divočina – Všichni najednou se snaží doplout do stejného přístavu, přičemž je jasné, že to nikomu moc nepůjde, protože si do toho budou foukat navzájem. Ale o to jde.

Varianta C): stolní hra s kostkou. Kolik hodí ten či onen, tolik se může posunout k cíli. Jednotky posunu se určí v poměru k velikosti hrací plochy a směr se určí stylem „flaška“ (roztočí se něco, co po zastavení určí směr). Tato varianta by mohla být však velmi časově náročná!

**3. Dispečink lodní dopravy** - Pověsit na zeď velkou mapu Středozemí a pak určit někoho, kdo bude podle textu sledovat, kde se právě plavidlo nachází. K vyznačení možno použít vlaječku či špendlík s velkou barevnou hlavičkou a provázkem průběžně vyznačovat peripetie

po cestě. V zásadních místech by děti mohly vyrobit na kartičky malé obrázky, které by jen symbolicky (piktogramy - symboly - např. blesk=hněv, srdce=setkání s křesťany atd...) vyjadřovaly, co se na tom místě událo důležitého. Tak si uvědomují i v komplikovaném vyprávění, kde se v příběhu právě nacházejí.

Odkaz na pracovní list

34 Ztroskotání na cestě do Říma

Odkaz na píseň

Tvá svoboda, tvá svoboda nade mnou

Posila na cestu (SV135)

Vítr se ztiší, přestane bouřit moře

Moc předivná nás tiše obestírá

Mocní světa, skloňte se před Pánem mocnějším

Hrad přepevný jest Pán Bůh náš

Pane, při nás bud´ (SV175)

Cílová skupina

Školní

Katechetické cykly

Pozvání na cestu - Skutky

Biblický odkaz (kat)

Skutky 27,1–44